

elte | ppk

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar**

Családi és iskolai változók összefüggése az iskolai és online erőszakban való érintettséggel

Várnai Dóra, Jármí Éva, Horváth Zsolt, Németh Ágnes

2021. augusztus 28., Székesfehérvár

Diákok kortárs agresszióban való érintettsége – Elméleti háttér

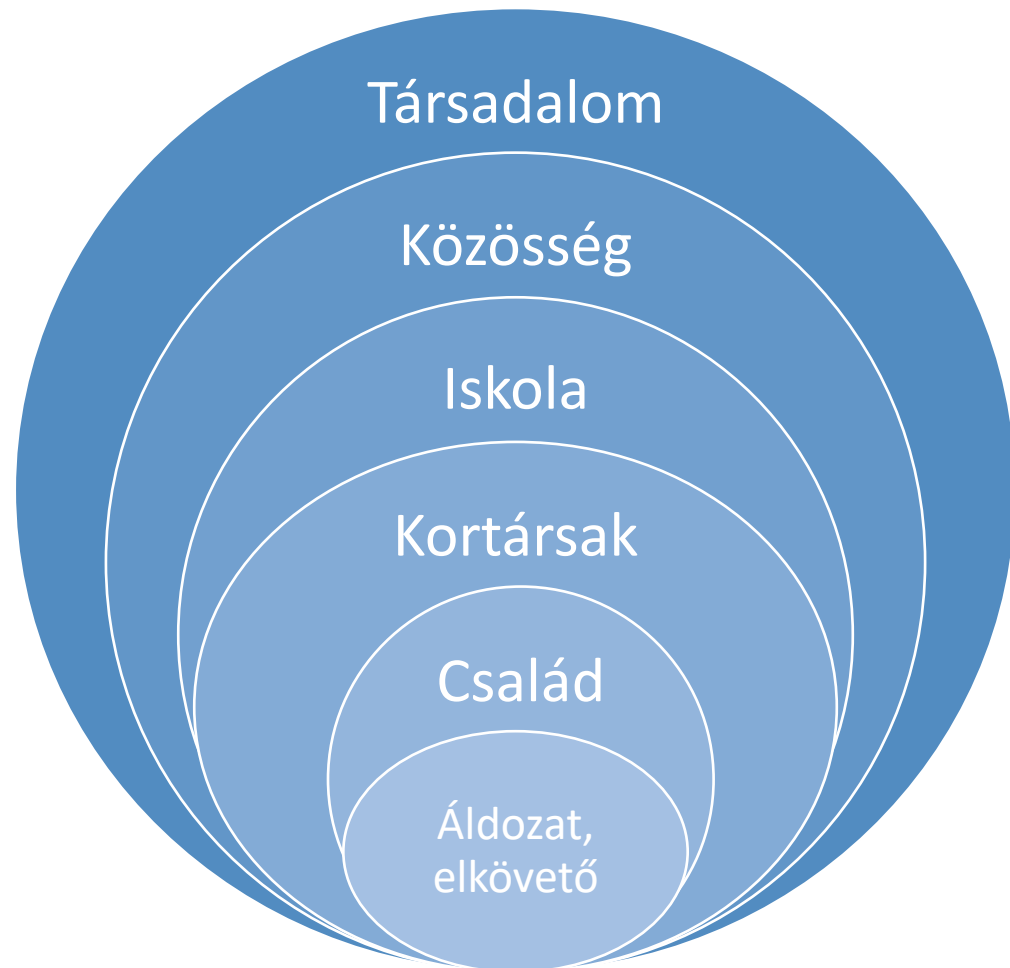
- Kortárs agresszió különböző formái: bullying, verekedés, cyberbullying, veszekedés
- Bántalmazásban vannak szerepek
  - Jellemezhetnek egy adott bullying helyzetet
  - Lehetnek tartósan rögzült helyzetek a kortárs közösségben
- Van átfedés az agresszióban való érintettség egyes formái között: pl. elkövető-áldozat, bántalmazás-verekedés

A bullying szocio-ökológiai modellje

- A családi hatások más változókhoz képest mérsékelten és indirekt módon függenek össze a bullyinggal (Haynie és mtsai., 2001).
- Ugyanakkor a hazai kutatások arra találtak bizonyítékot, hogy a magyar iskolások (és tanárok is) inkább a családi környezetben keresik a bullying eredőjét (Várnai és mtsai, 2018).

Családi változók és kortárs agresszió összefüggései

- Nemzetközi szakirodalom: családi változók és kortárs agresszióban való érintettség

RIZIKÓFAKTOROK

családon belüli erőszak, gyermekbántalmazás, szülők közötti konfliktusok, kevés gyengédség, alacsony családi kohézió, egyszülős család szerkezet, alacsony szülői bevonódás

- elkövetők: alacsonyabb szülői monitorozás
- áldozatok: intruzív szülői bevonódás

PROTEKTÍV FAKTOROK

következetes gyermeknevelési gyakorlat, magas családi támogatással, családdal töltött idő

- Nem és kulturális tényezők moderáló hatásúak
- Korábbi eredményeink:
  - Az agresszióban való érintettség összefügg az alacsonyabb észlelt családi támogatással

Iskolai változók és kortárs agresszió összefüggései

- Nemzetközi szakirodalom: az iskolai légkör, az iskola percepciója és a kortársbántalmazás közti összefüggések jól ismeretek (Laufer és Harel, 2003).

RIZIKÓFAKTOROK

Kedvezőtlen tanár-diák kapcsolat, az iskolával való elégedetlenség, iskolához való kötődés hiánya, tanulás iránti érdeklődés hiánya

- elkövetők: alacsony tanulmányi eredmény
- áldozatok: magas vagy alacsony tanulmányi eredmény

PROTEKTÍV FAKTOROK

Iskola kedvelése, osztálytársak támogatása

- Nem és kulturális tényezők moderáló hatásúak
- Korábbi eredményeink:
  - Iskola kedvelése: csökkentette az iskolai agresszióban elkövetővé válás valószínűségét
  - Iskolai nyomás: összefüggött az agresszióban való érintettség bizonyos csoportjaival

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Hogyan függenek össze a családi, és
iskolai változók a kortárs agresszióban
való érintettséggel?

A minta

- Iskoláskorúak Egészségmagatartása (HBSC) kutatás
- 2017/18 évi adatfelvétel - Nösszes=5989
- Missing: 1032, N=4957

A mérőeszköz

Független változók

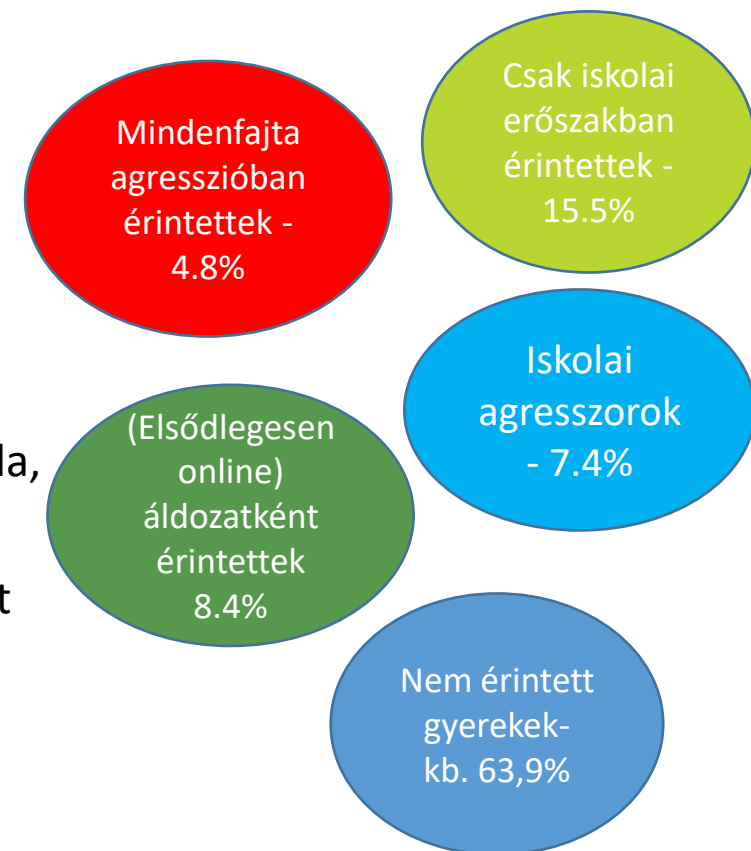
- Nem, életkor, FAS
- Családdal összefüggő tényezők: családi támogatás skála, anyai monitorozás, apai monitorozás,
- Iskolával összefüggő tényezők: iskola kedvelése, észlelt iskolai nyomás, osztálytársak támogatása, tanári támogatás - dichotóm változókként

Eljárás:

- multinomiális logisztikus regresszió

Függő változó

- korábban látens osztályelemzéssel létrehozott kortárs agresszióban csoportok

Az 2017/2018-es adatokon végzett LCA elemzéshez tartozó multinomiális regressziós modell

	1. osztály „Iskolai bántalmazásban érintettek” N=767 (15.5%) OR [95% CI]	2. osztály „Minden bántalmazási formában érintettek” N=236 (4.8%) OR [95% CI]	3. osztály „Elsődlegesen iskolai elkövetők” N=366 (7.4%) OR [95% CI]	4. osztály „Elsődlegesen áldozatként érintettek” N=419 (8.4%) OR [95% CI]
Nem ¹	0,56 [0,47 – 0,67]	0.50 [0,38 – 0,66]	0,30 [0,23 – 0,38]	1,40 [1,13 – 1,74]
Életkor (ha kisebb)	2,14 [1,71 – 2,66]	1,89 [1,27 – 2,81]	1,84 [1,36 – 2,51]	n.s. 1,02 [0,74 – 1,42]
FAS1				
Családi támogatás ³	0,65 [0,54 – 0,79]	0,46 [0,34 – 0,63]	0,73 [0,56 – 0,94]	0,58 [0,46 – 0,73]
Anya monitorozás	0,69 [0,54 – 0,87]	n.s. 0,84 [0,59 – 1,19]	0,53 [0,38 – 0,68]	n.s. 0,80 [0,60 – 1,06]
Apai monitorozás	n.s. 0,82 [0,64 – 1,06]	0,50 [0,35 – 0,71]	n.s. 0,85 [0,61 – 1,18]	n.s. 0,91 [0,68 – 1,22]
Iskola szeretete	n.s. 1,22 [1,01 – 1,48]	n.s. 1,31 [0,97 – 1,78]	1,82 [1,42 – 2,33]	n.s. 1,18 [0,92 – 1,50]
Iskolai nyomás	1.54 [1.27 – 1,86]	2,03 [1,52 – 2,71]	n.s. 1,26 [0,97 – 1,63]	1,38 [1,10 – 1,74]
Tanári támogatás	n.s. 0,81 [0,67 – 0,99]	n.s. 0,73 [0,54 – 1,00]	0,57 [0,44 – 0,73]	n.s. 0,73 [0,54 – 1,00]
Osztálytársak támogatása	0.48 [0,40 – 0,58]	n.s. 0,83 [0,62 – 1,12]	n.s. 1,17 [0,90 – 1,51]	0,70 [0,56 – 0,87]

Összefoglalás

- A nem és az életkor minden alcsoportnál befolyással bír.
- A család szocio-ökonómiai státus nem függ össze a bántalmazással.
- Az alacsony családi támogatás minden agresszió érintettségi csoporttal összefügg.
- Az iskolai agresszorok esetében rizikófaktor, ha nem szeretik az iskolát és védőfaktor a magas tanári támogatás
- Általában beigazolódott, hogy az érintettséggel összefüggenek a családi és az osztálytárs változók, de elég alacsony mértékben.

elte | ppk

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar**

Köszönjük a figyelmet!

ppk.elte.hu